

heemkundekring

DE
VONDER
asten-someren

JUNI 2012
18^e JAARGANG NR. 2

Redactie:

Ad Verrijt, Hemelberg 59, 5721 CP, Asten.
Anneke Blankennagel, Jac Jöris,
Ricus van Neerven en Gerard ten Thije

Penningmeester:

Bert de Lau,
Beatrixlaan 9, 5711 AM Someren. tel. 493137.
Rek.nr. 14.80.77.897.

Gezinsabonnementen: HKK “De Vonder” € 30,00 per jaar.
Opgeven bij het secretariaat of het Heemhuis,
Molenstraat 10 te 5711 EW Someren

ISSN 1387-2079

INHOUD

Van de redactie	pag. 3
De kleipijp, het eerste wegwerpartikel ?	pag. 4
Mariakapel op Hersel.	pag. 8
Hoe rekende men vroeger	pag. 15
Vijf bewogengen jaren rondom ons Missiehuis	pag. 17
Te voet dur Aasten deel 12	pag. 21
Emigratiekoorts	pag. 28

R.K. Noodkerk Parochie St. Joseph Someren - Heide

foto: uit de verzameling Adrie Mennen

Van de redactie

Heemkundekring de Vonder heeft het lopende jaar druk aan de weg getimmerd, in al haar geledingen, op de website kunt u zich daarvan overtuigen. Voor de eigen leden, de feestavond de activiteiten van de werkgroepen, maar ook voor belangstellenden. De Oud-Asten-film was bijvoorbeeld een schot in de roos en ook de recente toponiemenronde door Someren en Asten was een gouden vondst. Ook onze kleine Vonder kan niet achterblijven, we hebben weer een aantal historische aardigheden. Cees Verhagen vertelt ons waarom zo veel mensen hun licht breekbare pijp aan Maarten geven. De gebroken kleipijpen zijn voer voor liefhebbers zoals Cees voor een uitgebreid verhaal.

Met de auto flits je er gedachteloos aan voorbij, de fietser ziet het wel: de Mariakapel bij Hersel. Nog niet echt oud, de kapel werd opgericht uit dankbaarheid voor de terugkeer van de Indiëgangers. Een initiatief van de Lieropse Gildes, die het gebouwtje na 25 jaar met tegenzin aan het kerkbestuur moesten overdragen. Nu is het na 60 jaar toch al een beetje een historisch monument.

Huub van de Eekhof verzamelde de gegevens.

De mens heeft al vanouds geleerd op zijn tellen te passen. Jan Korten geeft in drie afleveringen de “telgang” van de mensheid weer. Te beginnen bij de Romeinen en de Arabieren.

De vijf bewogen jaren rondom het Missiehuis zijn bijna geleden, er gloort enige hoop aan de horizon.

Piet Feijen is er nog steeds niet, maar een goed verhaal verveelt niet. Hij wil in elk geval de veertiende statie halen.

Harry Haasen heeft op een familiefeest de ervaringen op papier gezet van zijn familieleden die in de jaren na de oorlog naar Canada verhuisd zijn. Voor velen herkenbare verhalen met Astense wortels, al woont Harry in Deurne.

Gerard ten Thije

De kleipijp, het eerste wegwerpartikel ?

Voor archeologen zijn het vinden van kleipijpen niet alleen leuke vondsten, maar omdat kleipijpen ‘gemakkelijk’ te dateren zijn, kunnen zij andere vondsten mede dateren.

Om hun teerheid werden de kleipijpen wellicht de eerste wegwerpartikelen. Zij hadden doorgaans een kort leven. Veel kleipijpen – los (gebroken) van hun steel - verdwenen in de grond. Men kan ze daarom vinden in oude beerputten, op een slachtveld, in graven, in slotgrachten, op geploegde akkers, in bagger uit sloten, voor nieuwbouwrrijp gemaakte terreinen,

in opgebrachte aarde voor geluidswallen, kortom daar waar gegraven of gestort is moet je je ogen openhouden. Ze worden niet alleen in Nederland gevonden, b.v. bij de werkzaamheden bij het World Trade Center in New York werden er 17^e eeuwse pijpekoppen (*ik weiger pijpenkop te schrijven*), gevonden.

Kleipijpen werden in grote hoeveelheden gemaakt en duiken dan ook regelmatig op. Zij zijn gemaakt in verschillende steden, waarvan Gouda de belangrijkste was, maar ook in plaatsen als Amsterdam, Gorinchem, Schoonhoven en Utrecht zijn grote hoeveelheden pijpen gemaakt. Gouda was omstreeks 1640 het centrum van de kleipijp. In deze stad had men zelfs het gilde der pijpenmakers. De pijpen werden over de gehele wereld verkocht, allen met de hand gemaakt en voorzien van verschillende ornamenten en merken. In 1750 bereikt de productie een enorm aantal, een miljoen. De dichtstbijzijnde plaats t.o.v. Someren, waar pijpen werden geproduceerd was Weert. Hier werden van 1856 tot 1933 kleipijpen gemaakt, bij de Zuid-Willemsvaart staat nog steeds een kleipijpenoven als monument te pronken. De capaciteit

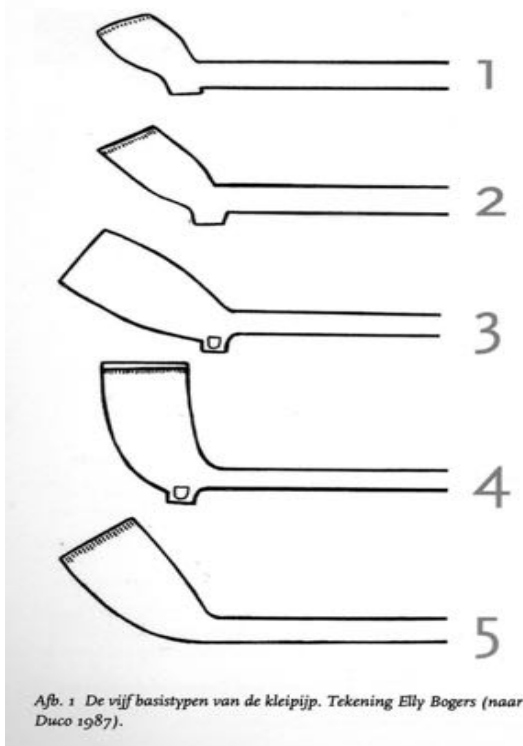
van een oven was ca. 25.000 pijpen. Als brandstof werden 10 mutserds, 1000 kilo turf of 450 kilo kolen gebruikt.

Roken

Vanaf het begin van de 17e eeuw tot in het begin van de 20e eeuw zijn er in Nederland kleipijpen gerookt. De geschiedenis van het roken begon met Columbus, die pijpen en tabak meenam vanuit Amerika. Lang bleef het roken vooral iets voor de zeelui. Wanneer in 1607 in Amsterdam de eerste pijpen worden geproduceerd wint het roken aan populariteit. Waar mensen bij elkaar kwamen werd “een pijpje gestookt”. Er werden zelfs pijpenmarkten gehouden. Het meest succesvol was de stad Gouda.

Tot ca. 1850 bleef de kleipijp een groot succes, hierna werd de productie te duur, maar ook de concurrentie van de houtenpijpen, sigaar, snuiftabak en later ook de sigaret zorgde ervoor dat de kleipijp “verdween”.

Datering

Voor uitvoerige informatie moet men in de literatuur duiken, maar in het kort kan men met bijgaande tekening snel en redelijk betrouwbaar een datering doen, deze is bedacht door

D. Duco. (Rapport 44, Elly Boger-Lokken, Archeologisch Centrum Eindhoven.)

1 Conisch kop, 1580-1690

2 Trechter kop, 1670-1740

3 Ovale kop, 1710-1840

4 Krom kop, 1710-1900

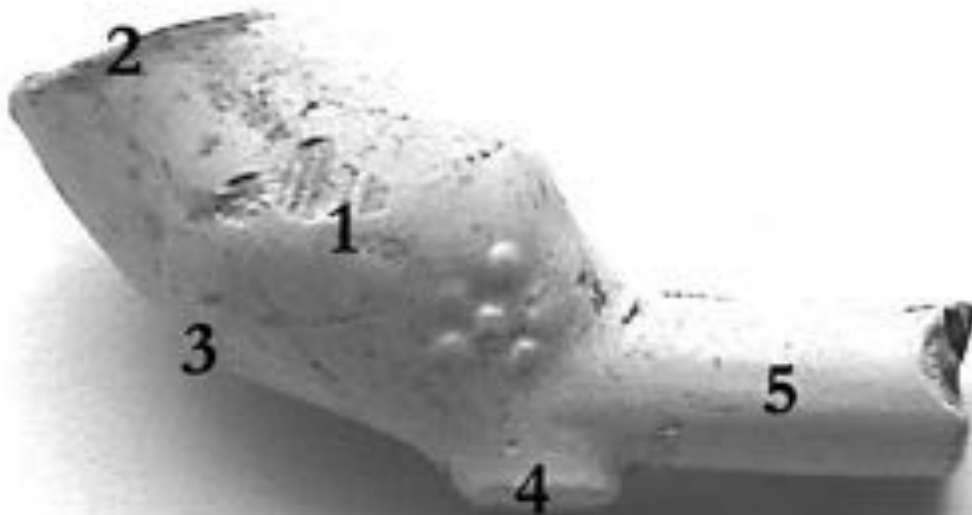
5 Rondbodem kop 1730- 1940

De vorm van de pijp bepaalt in hoge mate de datering.

Aan de tekening is ook goed te zien dat de inhoud van pijpekop (*ik weiger pijpenkop te schrijven*), ook wel kop of ketel genoemd,

steeds groter werd. In aanvang zal de tabak wel duur zijn geweest, later werd hij ook voor de gewone man betaalbaar.

De belangrijkste onderdelen van de kleipijp.

- 1 = Pijpekop (ook wel "kop" of "ketel"),
het dikste deel wordt "buik" genoemd.**
- 2 = ketelopening, heeft vaak een getande versieringsrand.**
- 3 = wand, (de dikte van de).**
- 4 = Hiel, aanvankelijk plat voor het kunnen neerzetten,
later ontstaan ook puntige vormen, werd later
vaak voorzien van een zgn. hielmerk**
- 5 = Pijpesteel (ook wel "steel" of "rookkanaal")**

De versieringen en merken

Deze beginnen rond 1725. Hieraan kan men de maker en de stad waar de pijp gemaakt is achterhalen.

Men onderscheidt hielmerken, ketelmerken en steelmerken.

Kleipijpen verzamelen is een leuke hobby omdat er onderzoek gedaan kan worden. Aan de hand van merkjes kun je achterhalen wie de pijpenmaker is geweest of als er een voorstelling op de pijpekop staat kun je uitzoeken wat de betekenis daarvan is.

Mijn eerste pijpekoppen heb ik in een Spaans massagraf, uit de 80-jarige oorlog, gevonden in 's-Hertogenbosch.

Cees Verhagen 2011

MARIAKAPEL OP HERSEL

Het volk dat deze woon hier bouwde!

In het begin van de jaren vijftig kreeg pastoor A. Rubbens (1885-1962) te Lierop de gedachte om een Mariakapel te bouwen in de Herselse bossen. Dit plan heeft hij zelf niet meer kunnen realiseren. De beide Lieropse familie-gilden namen het initiatief over en in 1955 werd de kapel, toegewijd aan Maria 'Koningin van de Vrede', gebouwd. Een van de redenen voor de bouw was dankbaarheid. De bevolking van Lierop had in de Tweede Wereldoorlog relatief weinig te lijden gehad van oorlogsgeweld. De belangrijkste reden voor de bouw lag echter in de behouden terugkeer van zeventien Lieropse jonge mannen die naar Nederlands Oost-Indië waren uitgezonden om daar hun militaire dienstplicht te vervullen. Een aantal van deze Oud Indië-gangers, (zoals zij werden genoemd) was lid van een van de Lieropse familie-gilden, Sint Antonius Abt en Onze Lieve Vrouw der Zeven Weeën.

Goedkeuring.

De gilden hadden al in een vroeg stadium een gemeentelijke vergunning voor het bouwen van de kapel. De gildenbroeders konden pas met de bouw beginnen, nadat de bisschop van 's-Hertogenbosch, Mgr. Mutsaerts zijn zegen (goedkeuring) hiervoor had gegeven. De goedkeuring kwam tot stand na een langdurige briefwisseling tussen de bisschop en de Lieropse pastoor Van Dal. De bisschop wilde dat de tekening van de kapel en een gipsmodel of foto's van het te plaatsen Mariabeeld aan hem ter goedkeuring zou worden voorgelegd. Tevens moest worden verklaard hoe de bouw van de kapel gefinancierd zou worden. Aan de goedkeuring voor de bouw was door de bisschop nog een belangrijke voorwaarde verbonden. De kapel met de grond waarop werd gebouwd, moest door de gemeente Someren worden overgedragen aan de parochie van de Heilige Naam Jezus in Lierop.

De bouw.

Voor het verheven doel, de bouw van een Mariakapel, werd in Lierop een collecte gehouden. De eventuele ontbrekende meerkosten zouden gedragen worden door de beide gilden. De heer Kwacks, gemeentearchitect, maakte het ontwerp, speciaal afgestemd op de plaats van de kapel in een met dennenbomen begroeide omgeving.

De totale bouwkosten, inclusief het Mariabeeld, bedroegen 1200 gulden (550 euro). De collecte onder de Lieropse bevolking bracht 650 gulden op. De overige kosten, 550 gulden (250 euro), werden geleend bij de plaatselijke Boerenleenbank (nu

Rabobank). Voor dit, in die tijd aanzienlijke bedrag, stonden namens het Gilde 'Van Sint Antonius Abt' garant de gildenbroeders: Wim Jansen, Matthijs van den Eijnden, Toon Daniëls, Grardje Berkers en Piet Meulendijks. Voor het Gilde 'Onze Lieve Vrouw der Zeven Weeën' waren dat Marinus Hurkmans, Thomas Bukkems, Toon Hesius, Toon Smits en Harrie Maas.

De bouwkosten konden laag gehouden worden door speciale bijdragen. Het bouwterrein en het benodigde hout werden door de gemeente Someren gratis beschikbaar gesteld. Het grond-, metsel- en timmerwerk werd geheel kosteloos uitgevoerd door de gildenbroeders. De stenen en dakpannen werden door Lieropse inwoners geschonken.

Het beeld van Onze Lieve Vrouw van de Vrede werd ontworpen en gemaakt door beeldhouwer A.J. Driessen uit Deurne. Dit stenen beeld stelt Maria voor als Koningin van de Vrede met een duif en palmtak. Het Mariabeeld is op een altaar geplaatst met in de voet een gedenksteen met de woorden:

“Het volk, dat deze woon hier bouwde. Voor Maria hun moeder ter eer. Wil zijn kinderen doen onthouden. Haar gegeven bijstand telkens weer.” Lierop, 5 juni 1955.

Boven in de voorzijde van de kapel staat geschreven: ***“TOTA PULCRA ES MARIA”*** dat wil zeggen ***“GEHEEL SCHOON ZIJT GIJ MARIA”***.

Overdracht.

De Lieropse Gilde hebben de kapel vijf en twintig jaar in eigendom gehad en voor het onderhoud gezorgd. Het was vanaf het begin de bedoeling geweest, op verzoek van de bisschop, de kapel over te dragen aan het kerkbestuur van de parochie 'Heilige Naam Jezus'. Langdurige onenigheid over het "gebruik" van het offerblok was er de oorzaak van dat er in de eerste jaren geen overdracht kwam.

Pas in 1980 was het zover en droegen de gilden de kapel officieel over. Doordat deze overdracht door slechte weersomstandigheden den niet bij de kapel kon plaats vinden, werd er uitgeweken naar de koepelkerk. Bij deze plechtigheid waren naast de twee Lieropse gilden, aanwezig het Sint Jorispilde uit Someren-Dorp en het Sint Lambertusgilde uit Someren-Eind. Zij gaven door hun aanwezigheid nog meer luister aan de plechtigheden, die ook werd bijgewoond door de oud-Indiëgangers. Het Lieropse mannenkoor A Capella zorgde voor de muzikale opfleistering. Pastoor Keunen sprak als volgt: *25 jaar geleden werd hier in de Herselse bossen op initiatief van de beide Lieropse Gilden deze Mariakapel gebouwd, toegewijd aan "Maria, Koningin van de Vrede". De gemeente schonk de grond, de bevolking bracht 650, = gulden bij elkaar, het bouwen werd uitgevoerd door de gildenbroeders, de stenen en dakpannen werden door Lieropse mensen geschonken. Het ontwerp was van de gemeentearchitect te Someren, het Mariabeeld werd gemaakt door de heer Driessen uit Deurne. Met het geheel was een bedrag gemoeid van 1200, = gulden. Vandaag dragen de gildenbroeders deze kapel over aan de kerk van Lierop, met dien verstande, dat beide gilde zorg blijven dragen voor het onderhoud en eventuele herstelwerkzaamheden. Dat onderhoud vergt helaas nog wel het een en ander, omdat er regelmatig vernielingen worden aangebracht door de jeugd. Ik hoop alleen dat dit niet gebeurt door de Lieropse jeugd. Ik vind het prachtig dat beide Gilden hier zo goed op elkaar ingespeeld zijn en dat ze broederlijk en eendrachtig samenwerken om de idealen van het Gildenbroederschap ook in onze tijd hooghouden.*

Door middel van een oorkonde, ondertekend door pastoor H. Keunen, hoofdman M. Sijbers van het Gilde ‘Van Sint Antonius Abt’ en hoofdman P. Hurkmans van Gilde ‘Onze Lieve Vrouw der Zeven Weeën’, werd de kapel officieel aan de parochie van de Heilige Naam Jezus te Lierop overgedragen.

Opknapbeurt.

In 1992 onderging de kapel een flinke opknapbeurt. Dit bleek ook wel nodig te zijn. De gildenbroeders maakten nu waar, wat bij de overdracht in 1980 aan de Lieropse parochie was beloofd, namelijk: het beheren en onderhouden van de kapel. Door regen en wind was de heuvel waarop de kapel gebouwd was ver afgekalfd. De fundering was gedeeltelijk bloot komen te liggen. Ook het voeg- en schilderwerk waren aan een opknapbeurt toe. Besloten werd tot een grondige renovatie. Er kwam een nieuwe vloer, een nieuw plafond en nieuw hekwerk. Er werd opnieuw gestukaard, de buitenzijde werd gereinigd en waar nodig opnieuw gevoegd. De gemeente Someren heeft een vijftiental vrachtwagens grond aangevoerd, waarmee de afgekalfde heuvel weer op sterkte is gebracht. De opgang naar de kapel werd zodanig verbeterd dat deze voor een ieder gemakkelijk bereikbaar is geworden.

Nieuw Mariabeeld.

Het in 1955 door de Deurnese kunstenaar A.J. Driessen gemaakte Mariabeeld was door de tand des tijds sterk aangetast. Restauratie bleek niet zinvol. Besloten werd het beeld te vervangen. In samenspraak met enkele vertegenwoordigers van de oud-Indiëgangers is een ander beeld aangekocht. Op zondag 6 september 1992 is de kapel, in aanwezigheid van de beide gilden en oud-Indiëgangers, door pastoor Keunen ingezegend.

Nieuwe (oude) pannen.

In 2003 heeft de kapel een nieuw dak gekregen. Omdat het dak van de kapel voorzien werd van oude Oud- Hollandse pannen, die veel minder stabiel liggen dan gewonen dakpannen, waren stro-

poppen min of meer noodzakelijk. Die zorgen ervoor dat de pannen veel steviger liggen. De komende dertig jaar ligt er weer een goed dak op aldus gildenbroeder Jan van den Eijnden die zelf met zijn maat Piet Maas de stropoppen gemaakt heeft. ***Stropoppen worden nu alleen nog gemaakt door vrijwilligers. Het zijn handgemaakte rolletjes van stro die dan onder de traditionele pannen worden aangebracht. Hierdoor komen de pannen stabiel te liggen. Een opmerking van Jan van den Eijnden: “Het niet meer hebben van veel goede ‘pannenpoppers’ is niet het grootste gevaar voor de toekomst van het stropoppen maar de moeilijkheid om aan goed stro te komen.***

Vandalisme.

In de zomer van 2004 werd het Mariabeeld door vandalen nogal toegetakeld. De overheden van de beide gilden besloten het beeld te laten restaureren. De restauratie werd uitgevoerd door de heer Jan Aarts uit Vlierden. Na een afwezigheid van een viertal maanden werd het beeld van Maria weer teruggeplaatst op de plaats waar het thuis hoort: “De kapel op Hersel”.

Afsluiting.

De relatie tussen de beide Lieropse gilden en de Mariakapel is overig nog steeds nadrukkelijk aanwezig. Het terrein bij het kappelletje wordt door de gilden gebruikt voor het “Koningschieten” en reguliere wedstrijden met geweer en kruisboog. De schutsbomen bij de kapel spreken duidelijke taal. De gilden verhuisden hun schuttersactiviteiten in 1963, van de kom van het dorp naar de Herselse Bossen. In het dorp was het schieten te gevaarlijk geworden en de plaats dicht bij Maria bleek een gezegend alternatief.

Bronnen.

50 jaar gilden in Peelland,
Lierop ‘n Beeld van een Dorp,
Lierop... dat zijn wij allemaal samen,
Gilde van Sint Antonius Abt het jaar door .
Archief Gilde van Sint Antonius Abt

Archief parochie Heilige Naam Jezus Lierop
Helmonds Dagblad / Eindhovens Dagblad

Huub H.F. van den Eikhof

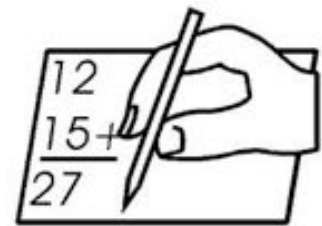
Nieuw Mariabeeld kapel van Hersel. (Foto Harrie van der Sanden).

HOE REKENDE MEN VROEGER (deel 1)

Af en toe zit je je bewonderend af te vragen waar oudere mensen dat rekenen geleerd hebben, een rekenapparaat is gewoon niet aan hen besteed. Jan Koten vertelt hier uitvoerig over, te beginnen bij de Romeinen

Het omgaan met getallen en cijfers kent men sinds mensenheugenis. Wie naar de Egyptische piramiden kijkt, begrijpt dat die niet zonder het nodige rekenwerk tot stand zijn gekomen. Uit archeologische gegevens blijkt dat het rekenen geleidelijk aan is ontstaan in het gebied tussen Eufraat en Tigris (het land van de Babyloniers en de Sumeriers), zo'n 5000 jaar geleden. Met stukjes en beetjes zien we in de diverse beschavinggolven daarna dat de rekenkunde geleidelijk aan op een hoger plan komt. Vooral de Grieken waren grote rekenmeesters en wiskundigen.

Zowel de Grieken als de Romeinen gebruikten voor de individuele cijfers en getallen lettersymbolen. Er was een verschil. Aanvankelijk gebruikten de Grieken evenals de Romeinen een beperkt aantal tekens (zes resp. zeven) om cijfers weer te geven. Later ging men over tot het gebruik van de letters van

het alfabet: negen voor de cijfers 1 t/m 9, negen voor de tientallen 10 t/m 90, negen voor de honderdtallen 100 t/m 900, de eerste negen letters voorafgegaan door een komma voor de duizendtallen en de “oude” M (myriade) voor 10.000. In totaal dus $4 \times 9 + 1 = 37$ symbolen. Zo is de letter γ (gamma) = 3 en λ (lamda) = 30. Het getal 33 kan dus geschreven worden als $\lambda\gamma$ maar ook als $\gamma\lambda$. Om verwarring met woorden te voorkomen schreef men soms een streep boven het getal. De Romeinen gebruikten het vingerrekenen, dat Romeinse kinderen al vroeg kregen aangeleerd. Voor het gewone doen was vingerrekenen voldoende maar de methode schoot toch tekort bij grotere getallen. Als hulpmiddelen om meer complexe berekeningen te maken gebruikten de Romeinen de abacus, een rekenbord waarop men met zand getallen

markeerde. Aanvankelijk maakte men strepen in zand, maar later ontstonden meer geperfectioneerde hulpmiddelen. Met deze abacus kon men vrij gemakkelijk optellen en aftrekken, maar ook eenvoudig vermenigvuldigen en met enige moeite ook wel delingen maken. Voor het zakelijke leven in die dagen was dat ruim voldoende. De abacus was geen Romeinse uitvinding maar gezien de woordafleiding vermoedelijk reeds eerder in de vroege Semitische cultuurwereld toegepast. De abacus werd reeds vermeld in het oude Indië en Egypte.

Als cijfers gebruikten de Romeinen de letters I (ook J) = 1, V = 5, X = 10, L = 50, C = 100, D = 500, M = 1000 (ook wel CIC). Met behulp van bepaalde regels kon men van deze regels getallen vormen. MDCCCXXI is $1000 + 500 + 300 + 20 + 1 = 1821$. De regel is dat men deze getallen-letters in volgorde M D C X V I in volgorde van links naar rechts opschrijft. Plaatst men een lager symbool voor een hoger, dan moet men de lagere waarde van het hogere aftrekken. LXIX is dus $50 + 10 - 1 + 10 = 69$.

De Romeinse manier van rekenen heeft zich tot de zestiende eeuw in Europa goed kunnen handhaven. Het Romeinse rekenen was concreet en betrekkelijk eenvoudig aan te leren. In de tijd zonder papier en schrijfstift was de Romeinse abacus een zeer praktisch hulpmiddel om mee te werken. Bedenk dat in de vroege tijd perkament en later papier schaarse en dure producten waren. Er zijn diverse vroege rekenboeken bekend met instructies hoe men met behulp van de abacus doelmatig kan rekenen.

JW Koten

Tot zover de Romeinse tijd. De volgende keer vertelt Jan meer over de Arabische invloed op ons rekenen, dan komen we al dichterbij huis.

Vijf bewogen jaren rondom ons Missiehuis.

deel 5

Ama Nesciri (zr Juliana zaliger) vervolgde haar oorlogsverhaal in dagboekvorm. Onder het devies Ad majorem Dei gloriam, tot meerdere eer van God. Niet de oorlog natuurlijk maar wel haar verslag!

Zaterdag 2 September 1944

Belangstellend keek vanmorgen Moeder Zon door het bleek -rode satijn van 't morgenrood, over de horizon in de richting Asten - Someren – Eindhoven, of de Duitsers nog niet kwamen. Ze had immers gisteren avond toen ze naar bed ging nog eventjes binnengegluurd in de veranda van de Missiezusters waar een stelletje gezusterlijk en kousenstoppend bijeen zat en daar had ze de politiek horen bespreken. 't Voornaamste daaruit? dat laat zich moeilijk bepalen, zó

verschillend van aard waren de berichten door onze dagelijkse rapporteurs, de wijkverpleegsters, binnengebracht. En dat zonder dat ze één woord repeten over de Engelse radio!

Vooreerst uit Rome het bericht dat het lichaam van Paus Pius X was opgegraven, en geheel gaaf bevonden. Er stond nog meer bij dat krantenberichtje maar dat werd niet geloofd.

Vervolgens, een stokwoordje van onze retraitepater Moulphus, hoorden we dat de koningin een gezant naar de Paus had gezonden!

Dan, en dit was de hoofdschotel op de politieke maaltijd, “Het gaat goed!!! “

Met massa's trekken de Duitsers terug, Eindhoven zit stampvol. Someren en Lierop hebben de scholen moeten ontruimen, zrs. Genoveva en Seraphina dus thuis. In Someren komen er duizend! Dat moet je zr.Genoveva horen en zien zeggen! Mussolini was er niets bij!

Ze zitten nog 60 km van België af: de Engelsen bedoel ik. In Frankrijk is erg huisgehouden. We kregen een brief van zr.Caroline waarin stond dat te *Lisieux* haast alle kloosters en vele huizen met de grond gelijk waren gemaakt, behalve de Carmelen de Buissonnets. Van een klooster van 30 zusters waren er nog drie over!

Maar ook de berichten van dichtbij waren overvloedig : treinen beschoten in Deurne, Helmond, Sterksel, Eindhoven, en nog meer; men zegt (!) de laatste weken 168 in Nederland. Dan: de landwacht van Asten naar Maastricht geroepen (hip hip!!) In Deurne overval gepleegd - naar men zegt met doorgestoken kaart-

Alle distributiebescheiden weg plus volksregister. Burgemeester met huisgezin en gemeenteraad ondergedoken. “De Heer levere hen niet over aan de moedwil van hun vijanden!”

De politie werd inderhaast opgebeld, maar de een was naar 't ziekentriduüm en de ander had een lekke band. Voor vandaag :
Amen

Zondag 3 September. Laus Deo !

Somber weer! Herfst! Stormwind! Regen!

Maar: Gloria laus een heerlijke hoopvolle stemming in de recreatie aan 't ontbijt: haast een vreugdevol voorgevoel van de naderende bevrijding.

Onder 't avondgebed gisteravond snorde een lange rij auto's voorbij: zwaar, dreunend. We wisten zonder dat iemand 't ons vertelde: de Duitsers gaan hun "Heimat" verdedigen.

En vannacht telde zuster Baptista - die als brandwacht op de voorzolder slaapt - er nog veertig! Mochten ze spoedig allen verdwenen zijn, zonder hoop op weerzien!

Wat zou ik nou een bitter verhaal kunnen doen horen als ik denk aan de dagen, dat we het geroof en geplunder van zo nabij hebben gadeslagen, in het tot rovershol gemaakte klooster van Echt, waar ik nog bij de zusters Ursulinen heb gestudeerd.! Maar nu geen bitterheid, geen wraakzucht!

Alleen God komt 't wreken van onrecht toe !

Maar dat neemt niet weg, dat wij, die al vier jaar zuchten onder den wrede overweldiger, nu met blijdschap zien dat hij schandelijk vernederd terug moet met de Engelsen en Fransen op de hiel en de Russen, Roemenen en Turken in de rug, ook al voelen we het ongeziene gevaar naderen, dat straks ons mooie landje in één vuurlinie herschepen zal zijn, en verwoede gevechten onze steden en dorpen in rokende puinhopen zullen veranderen! Maar nu geen ongegronde vrees, maar hoop!

Hebben we vorige Zondag niet gezongen : 'In manibus tuis tempora mea!' (In Uw handen ligt mijn lot!)

Ze naderen - ze zijn België al binnengetrokken - volgens dr.Jansen zitten ze nog 150 km. van Breda. De Duitse troepen verplaatsen zich achter de Siegfriedfrontlinie die nu door Limburg loopt en met de Maaslinie samenvalt. Geen wonder dat men in Echt de vakantie voor onbepaalde tijd verlengd heeft. Maar wij zijn er goed mee uit en zitten veilig thuis in Asten. Oost West, thuis best!

Als je ze 's nachts door de lucht hoort ronken, of er komt een beschermer vlak over 't huis donderen, als kwam hij uit de wolken gevallen, je maakt je niks druk, en denkt maar : Ik blijf op m'n strozak, dan val ik niet zo hard als er gevallen moet worden! En ook als je thuis bent hoor je nog eens wat; vanmorgen dit: als de boeren dorsen durven, krijgen ze van de witte garde lucifers thuis

gestuurd. In Heeze was 'n boer aan de gang, 'n auto stopte voor de deur, 'n heer stapte uit:

“In naam der Koningin, ophouden met dorsen!“ De boer stond perplex en durfde geen garf meer in de trommel steken.

De leiders der arbeidskampen hebben een verzegelde brief gekregen, die ze niet mogen openen voor daartoe bevel wordt gegeven. De Oranje zender heeft echter reeds meegedeeld wat de brief voor inhoud heeft; het bevel, de Duits gezinden naar 't front, de rest onschadelijk maken. In Liessel zijn er intussen twaalf tegelijk weggelopen.

Maar 't leukste was nog 't verhaal van zr.Baptista uit haar Tilburgse tijd (1943)

Ze hadden in het ziekenhuis gemeld dat er bij de Duitsers iets op handen was; Er werd gepoetst, geveegd, gestoft, en opgeruimd dat 't een lust was, en één liep nog na, om de vlokjes en pluisjes in de gangen op te rapen! Er werd onder de Ned. afdeling gefluisterd en gespioneerd en al gauw was het nieuws bekend: 6 ¼ zou komen!!! Dat was 't sein om in 't ander *kamp* 'n tegenactie te beginnen.

Er werd rommel gemaakt als op een marktdag : bedden en stoelen op de gangen gezet, asbakken quasi per ongeluk omgestoten, 't huis ondersteboven gehaald als nooit te voren. 't Stond er zo vol, dat er geen doorkomen aan was. De directeur van 't ziekenhuis was niet thuis - natuurlijk niet - en z'n vrouw maakte zich “verdienselijk“ door de lift naar de zolder te sturen en door de deuren open te houden zodat ie niet naar beneden kon en 6 ¼ dus met z'n manke beentje de trappen op moest. Later waren alle verpleegsters mank, en trokken hinkend in 'n rij voorbij 't kwartier der stom verbaasde Duitsers.

Maandag 4 September 1944

De geschiedenis rept zich!

Auto's. grote zware wagens, lichte motors snorren over de weg in de richting van “das grosse Vaterland “ waar ze helaas niet in mogen, naar men zegt.

Brussel is ontruimd. Luik ook genomen. Men zegt dat ze morgen in Nederland zijn! Arme Moffen!!

De Witte Garde wilde zich gisteren ook verdienstelijk maken. Toen bekend werd dat in Deurne verschillende Duitse treinen zouden aankomen hebben ze aan de rails schroeven los gedraaid en is de eerstkomende trein ontspoord. Ze wisten ook niet vooruit dat het een trein met gewonden zou zijn. Later werd ie nog beschoten, met nog twee andere treinen in de buurt. Eén er van heeft lang staan branden.

Gister namiddag geweldige vlucht Engelsen over getrokken. Massa's rookseinen in de lucht. Eigenaardig was, midden boven in ons toppunt ongeveer een gekleurde wolk, net als een grote olie vlek die op helder water ligt te drijven, met alle schakeringen van de regenboog. Na het getijdengebed was er niets meer van over dan een kleine regenboog, ongeveer een halve cirkel, iets meer westelijk, wat zonderling was, want volgens de wind moest ie meer oostelijk gestaan hebben.

Men bericht dat Venlo en nog enkele plaatsen gebombardeerd zijn. We leven in angstige gespannenheid. De zusters van Helmond hebben een voorgevoel dat ze ons niet terug zien...

Wordt vervolgd

TE VOET DUR AASTEN (deel 12)

Verteld door **Piet Feijen**.

In de jaren 80 van de vorige eeuw wandelden leden van de Bond voor Ouderen onder leiding van hun voorzitter Piet Feijen, door Asten. Zij maakten een overzicht van Asten van ongeveer 1920 tot 1985. Velen van u zullen zich de mensen, hun beroepen en hun eigenaardigheden nog wel herinneren. Ook de behuizingen en straten van die tijd. Al is het nog niet zo lang geleden, er ligt hier misschien een taak tot navolging zodat ook het.

Op Koninginendag, 31 Augustus troffen ze elkaar bij Kubuskes op Vosselen. An z'nne praot te heuren was Pirke z'n boetedoening in Remeund wir hillemaol te boven, want hij ha wir 't hogste woord.

Vural dè drama van z'n néécht Hanne het naovertellen gèèr werd. Hanne, 'n flink vrömmes, struis en grof gebouwd, was nog bij moeders (tante mieij) thuis. Ze liep al tigge de virtig an en dôrbij was ze erg bij ziende, wâ zelfs mi n'n bril nie te verhelpen was. Dè alles zal er wel de oorzaak van zijn geweest, dè ze nooit kennis hâ gehad. Moeder hâ ôk nog wel 's stille hoop gehad op hertrauwen, mer zo laang ze

Hanne nog in huis hâ, hoefde ze dör nie an te den-ken. Mer dè wonderen de wèèrld nog nie uit zijn, zou blijken. Vlak in de buurt was 'ne kèrel in de kòost, die bij d'n Bleijs op kantoor was. N'n heer dus. Moeder schatte 'm op virtig jaor. Hanne kwam 'm wel 's tegen in de kèèrk en hân ze al 's langs elkaar in de bank gezeten. Mer mi de kermis troffen ze elkaar, en ge wit, van 't een kumt 't aander, en Leo zou 's Zondags op de koffie kommen. Moeder was

net zo blij as Hanne, die zi dè Leo wel op n'n tik liep en 'n bietje 'ne scheve schouwer hâ, mer anders hil gaaf was. Mer moeder zi, dè ze op die leeftijd nie alles mer kon wensen. Het was afgesproken, dè moeder de buurt op zou gao, die moest immers ôk op de hôte zijn, en dan hân Hanne en Leo samen het huis alleen. Naw hâ tante Mie 'ne schônne zwarte kater, die behàalve in de maond Mert, hil huiselijk was. Mer laot tante Mieje naw bij het bèeste servies 'ne zwarte koffiepote hebben in de vèurm van 'n zittende kat. De stàrt was het oor en de vurste pootjes waren d'n tuit. Leo was goe op tijd, krig een sigaar en Hanne hâ de koffie gezet in de pot van het bèeste servies. Hanne was van aandoenlijkheid hillemaol overstuur, mer ze krig het mi heurre angeslagen bril, toch nog klaor de pot mi hete koffie op de toffel te zetten. Ze ging de peperkoek halen, toen de kater begos te miààuwen. Vlug kwam ze binnen en zag 'm midden op de toffel zitten. Ze halde an, sloeg en riep; mars kat. Het was wel de pot mi hete koffie die op Leo's slip terèecht kwam. Het werd 'n groot drama. Pot kapot, koffie weg, pak verknoeid en Leo spoorloos. Alleen de kater hâ nergens ginne weet van, die lag lui achter de platte buis kachel, en droomde van de maond Mert.....

En durum is in Aasten het gezegde "Mars kat" nog in, zi Pirke.

Graard van Graarden Hannes gaf 't een um dè z'n Tonna ôk op Koning-innendag verjaorde.

Ties hâ Jan Vaalman nog gesproken, en die ging de volgende keer wir gèer mee. Toen vroeg er iemand wie Jan eigenlijk was. Dè zal ik oew proberen uit te leggen, zi Ties. Het is de

grôtste mens van Aasten, hij hê ôk d'n hôte fiets, wôr mi hij nô z'n bakkers klanten fietst um meel te verkopen, tot in Helenaveen toe. Dè meel kumt mi de stoomboot bij Lammers op Sluis 11 an en mi perd en kaar brengen de voerlui van Lammers het bij de klanten op de zulder. Hij is getrouwd mi de zeuster van Frans Hoebens, is 'ne vriendelijke en gediensstige mens vur iedereen en as er gesproken moet worren op fisten of partijen, dan is Jan ôk daadwerkelijk "de grote man". Zelfs de paters die de "missie "

kommen prèken zijn er jaloers op. Hij woont in de nèèij Kerkstraot op nummer 4. (Mgr.den Dubeldenstraat).

Ik stel veur, dè we d'n derde Zondag van September wir op stap gaon en dè um een uur bij Janne an huis zijn. As 't anders is, dan heur-de ge dè nog.

Af gesproken zi Pirke, ik zal het nog een geven en dan doen we wir op moeders af. In tèurp zal de drukte ôk wel over zijn.

Het was d'n derde zondag mooi en zonnig weer en Jan stond ze al op te waachten, schôn grijs pak an, dito hoed op en mi 'ne wandelstok mi zilveren knop.

Hier rechts woon ik, zi Jan mi min vrouw en dòchter. Nu wed. Franssen. Hier in 't midden woont "de Sik" Peer Slaots, op d'n hoek de Rijksontvanger mi kantoor an huis. Deze tuin hier is van Frans Hoebens en die lupt dur tot de Meulenstraot. Latter bouwde hier Jan Verlijndonk, de man die zorgde dat er in Aasten de eerste waterleiding kwam, omstreeks 1932.

Nu woont er mevr. Jo Verleisdonk.

En hier de fam. Mutter-Sengers, Belgische oorlogsvluchtelingen 1914-1918. Nu Henk Berkers. Di groot gebouw hier is van de mandenmakerij Hoebens van Goch.

Het werd verbouwd en er woonden de fam. van Hoorn en Verdonschot.

En hier woont Jan van Turus, van de klokken- en Torenuurwerkfabriek uit d'n Driehoek. Nu twee woningen, hoek Langstraat. En in di klèèn huiske daar wonen Mina en Pirke van Goch en ôk Corneliske van Goch. Carel, Gardje, Toon en

Willem, zeun van Mina's en Pirke, zijn hil goei muzikanten en ôk nog goei toneelspeulers. Later woonde hier nog onze eigen scharensliiep, Kuipers. Dan gin huizen mer, mer de burger-groententuintjes.

We steken over en gaon 'n bietje Oostaijen op. Di is Michielke Bouwmans daor, die mi z'n hondenkaar negotei an de man brèengt. Dan hebben we Tinus Werts. Die gi mè ellegoed d'n boer op en as bijver-diensten is ie bokkenhààwer van de geitenfokvereniging, "de werkmans koe". Later Pietje van den Heuvel, staat er nog. Daor woont Frits van de Ven mi z'n huishààwen. Daor in dè groot huis wonen arbeiders van de IJzergieterij, wôr Mijnheer v.d. Weij en Meneer Rijsdijk de baas zijn, (lees, eigenaar). Die ijzergieterij sti an d'n Ommelseweg. De naam Bakens is in Aasten overal bekèend. En 'ne Bakens, Jan, woont hier en is getrouwd mi Door van Roy, die uit Limburg afkomstig is. Ze hebben 'n bakkerij en 'ne winkel, later nog 'n café en de eerste Aastense bioscoop

"Astra". Nu Wim Bakens. We steken de straot over en stòn vur het huis van Graard Sengers ten Haaf. Nu Leo v.d. Aa. Hier is d'n tuin van (tante) Anna Hoebens. Later bouwde er Brozie Lintermans;

nu wed. Manders Lintermans. En hier op een rèelijke de fam. Geven. Toon Hazen-Geven, Hanneske Geven-de Leeuw, Fried Geven-Ketelaars. Hanneske en Fried zijn metselaars-aannemers. Nu opslag ruimte en kantoor van aannemer C. Geven en in de laatste woning Chr. Verberne en juffrouw van Brussel. De klompenmaker Sjef Cortenbach wônt hier, mer dè is wel te zie ân de beum. Dan de weduwe van Seccelen en schoenmaker Jan Linden, die Jan Poes genoemd werd vanwege zijn katten. Van Mieke en Hanneke Jelissen is het volgede huis, zij waren twee heel vroom vrouwkes. En hier onze overbuurman, slager Harrie Soeren. De volksmond zi. dè Harrie twee vrouwen hi, Mrie en d'r zeuster Bet. Ze hebben 'ne zoon, Frans, mer dôr vertel ik oe latter nog wel 's van. Nu is er slagerij J. Poell.

Dè was het zô wâ, zi Jan, mer naw heb ik nog een vurstel. Um dè ik vurrige keer ginne tijd hâ, en gellie mè wel anstaot, gèèf ik het irste rondje bij Mina en Gondeke Koolen, hier het huukske um, en we zijn er zo.

En daor troffen ze het goe, mer daor over de volgende keer meer. Nee, dè ze het zo zouden treffen bij Gondeke en Mina Koolen hâ niemus kunnen denken. De gasten die ze er troffen, waren er blijkbaar al 'n hortje, an de stemming te heuren tenmèénste, en Jan Vaalman werd as 'ne goeie bekèènde begroet en bij het rondje van Janne, vur alleman, zongen ze; "zo'ne goeie hebben wij nog nie gehad". Het werd steeds gezelliger. Toon van Goch droeg veur van "De Vier varensgezellen" die schipbreuk hân geleijen en elkaar opaten tot er mer enne mer over was. Willem van Lieshout zong van "Het Baokels Ei en hâ 't miste sucses um dè er stront in vur kwam. Toon Blink (Peeters) was n'n echte zanger en zong "Mijne moeder-taal". En zo klom iedereen 's op n'n Oischotsche stoel. Jan Bakens, Gerritje Eijsbouts en Sjaak Cruijs kwamen ôk nog binnen en mi daorbij enkele onbekende was het goe vol. Het koel Asteinbier, vors van het vat in de kelder getapt, dronk lekker weg. Mina moest dik de kelder in en uit en Gondeke hâ de haand vol an de zinken toonbank, de glààs en de olielampen. De tikjassers hân wel liever wâ minder lèèven gehad, mer ja, ieder zinne meug. Pirke zi, dè ze as verst-kommens gezelschap nie ààchter konden blieven en riep um "Silaans" en ging op 'ne stoel staon. Ik ben wel ginne zanger of vurdrager zô âs m'n vurgangers, mer as het op vertellen an kumt stao ik m'n menneke en durum mein ik dè ik nie ààchter mug blieven. Beluister het as 'ne grap, zo is 't ôk bedoeld. 'n Tijdje terug zijn onzen Driek, z'n vrouw Netje en de keinder verhuisd van de Behelp nô Voordeldonk. Ze hân daor meer grond en de behuizing was groter, wâ goe uitkwam, want ze hebben al een rij kortorren. Tinuske, de stamhààwer, zit in de erste klas en dus bij Mijnheer Kapalaan op de lering. De Kapalaan is 'ne stadse mens en durum hi tie nogal wâ moeite um hier die jeungskes van de irste böks het een en aander bij te brengen. Daags nô de verhuizing hâ tie geprobeerd uit te leggen, dè God altijd en overal was, ôk al was ie onzichtbaar en kon je hem nooit horen. We

noemen dat, alom-tegenwoordig. "Ons" Tinuske" zi, ge het abuis, meneer Kapalaan. Dus jij denkt het beter te weten, Tinuske ? Laat maar eens horen. Wij moesten vanwege de verhuizing allemaol d'n irste nàacht op de zulder slaopen, op 'n kermisbed, zi ons moeder, want ik ben veuls te mùüg um alles nog te beredderen. Dus wij gingen allemaol de zulder op en vader en moeder op d'opkamer. Vader hâ nog gezi, dè we direct moesten gaon slaopen. Mer nô 'n hortje werd ik toch nog ergens van wakker en heurde toen duidelijk dè ons moeder zi; God, komde gij naw ôk nog ? Dus hi ons moeder God gezie en er mi gepraot. De Kapalaan moest het antwoord schuldig blieven mer zi wel, dè hij er meneer den Deken van in kennis zou stellen; mogelijk zou Tinus er nog van heuren. Tinuske heurde niks, mer de beminde gelovigen wel, 's-Zondags op de prikstoel in alle drie de H.Missen.

Ok krig Pirke vur z'n verhaal veul bijval en zang nao.

Gondeke en Mima werden, vanwege veldwachter Vissers, as 't op het politie uur anliep altijd wâ zenuwèèchtig. Gondeke begon al 'n half uur van te veuren af te rekenen en Mina's krèègde mi ginne stok de kelder in um te tappen. En zo was iedereen vruug op huis an en dè hâ de vrouw gèèr.

Ja, Ja, zi Pirke latter, Gondeke en Mina hebben wel de böks ân mer gè kàànt er goe zijn, want de afrekening viel ôk al mee.

Ze hân mi Janne afgesproken vur de lèeste zondag in Oktober. Dan was het werk toch gedao en as het goei weer anhield, zou het 'ne vruchtbare herfst worren. En het goei weer hield an, de groei van het gewas ôk, dus viel het allemaol mee, de erpel dreug in de keul, de mangelwortelen bijin, d'n toemut (nagras) was nooit zo goe geweest, ân strauwsel gin gebrek en de klot op tijd dreug in de schop. Het kon nie beter.

Wordt vervolgd

EMIGRATIEKOORTS

Harrie Haasen – woonachtig te Deurne , geboren in 1933 in Ommel en gehuwd met Wil Gloudemans uit Asten- is de jongste uit het gezin van 10 kinderen van Hendrikus Haasen die eerst trouwde met Elisabeth Coymans en in 1921 als weduwnaar hertrouwde met Hendrika van den Eijnden. Uit het eerste huwelijk werden 3 zonen geboren en uit het tweede huwelijk 1 dochter en 6 zonen. De oudste 3 en de jongste (Harrie) bleven in Nederland wonen. De overige 6 uit het tweede huwelijk emigreerden allen naar Canada. Toen de tweede van die 6 (Jan) in Canada vierde dat hij 60 jaar getrouwd was met Dien (van den Eerenbeemt uit de Wolfsberg in Asten) heeft Harrie in juli 2011 voor alle in Canada wonende leden in het Engels de geschiedenis van hun familie Haasen verteld. Hieronder

treft U een Nederlandse samenvattig aan van zijn relaas dat o.i. plaatsing verdient omdat het een rake beschrijving biedt van levensomstandigheden uit voorbije tijden.

Na de 2^e wereldoorlog was de toestand in Nederland enerzijds belabberd en anderzijds hoopvol. Gebouwen verwoest,

werkeloosheid hoog maar de mensen waren vrij. Met wederopbouwhulp konden vader en moeder Haasen tezamen met hun 10 kinderen een houten barak betrekken. In 1946 vierden Hendrika en Elisabeth er hun zilveren bruiloft en werden van de dorpsgenoten stoelen, tafels, borden, messen, vorken en schalen geleend. Enkele gasten moesten in het kot slapen waar ook de hennen – maar dan eerder op de dag – op stok waren gegaan. De wederopbouwhulp (uitvloeisel van het zg Marshallplan) zorgde voor subsidie waardoor ook de afgebrande boerderij herbouwd kon worden. Maar het duurde tot 1951 voordat de gehele reconstructie

een feit was. In het nieuwe huis ging de familie Haasen wonen en de pas gehuwde Jan en Dien trokken in de barak. Jan hielp zijn vader op de boerderij en Dien ging de enige dochter – Lisa – vervangen in het huishouden. Lisa vertrok in februari 1952 naar Canada met haar bruidegom Jan Vlemmix uit Lierop. De algemene opinie toen was dat emigratie een afscheid voor altijd betekende en dat veroorzaakte pijn. Uit brieven die wekenlang onderweg bleven, bleek dat die pijn aan beide zijden van de oceaan gevoeld werd. Later werden de brieven uit Canada positiever en inspireerden twee van Lisa's broers (Noud met zijn gezin en Marinus met zijn echtgenote) om ook te emigreren. Het vertrek van de kleinkinderen – Rita en Henry – verdroef opa en oma zeer. De emigratiekoorts had Jan en Dien inmiddels ook aangestoken. Zij vonden dat hun inmiddels geboren dochter Hendrika de best mogelijke toekomst verdiende en wilden zich in een zelfstandige boerderij verder ontwikkelen. De 5de Haasen (Piet) en zijn vrouw (Tina) besloten om tegelijkertijd met Jan en Dien aan boord te gaan. Piet gebruikte daarvoor het in de familie historisch geworden motief: "Dan hoeft ons moeder mer inne keer te schruwwe". De Nederlandse regering betaalde de overtocht met 'De Waterman'. In Halifax kregen zij per persoon 25 dollars om naar London in Ontario te reizen wat 2 dagen duurde. Bij het station in London stonden de eerder vertrokken familieleden hen op te wachten tezamen met Piet Mennen die hen een huis en werk gegarandeerd had. Later heeft de familie nog vaak moeten lachen om de outfit van Dien. Zij droeg bij aankomst een schort, daarmee duidelijk aangevend dat ze gekomen was om te werken; de instelling voor de emigrant.

Het was winter en dus weinig werk op de boerderij van Piet Mennen. Tijd genoeg om te acclimatiseren. Thuis in Nederland hadden ze immers ook sobere woonomstandigheden gekend en ze waren omgeven door – van huisuit – Nederlandse mensen.

“de Waterman”

Toen het lente werd was er voor Jan en Dien volop werk in de volle-grondstuinderij. Op zaterdag om 4 uur begon het vrije weekend. Ze bezochten vrienden en bekenden en schreven brieven naar Nederland. Piet en Tina verhuisden naar Timmins, 975 km verder naar het noorden. In oktober 1954 trokken Jan en Dien ook naar het noorden nadat Jan zijn rijbewijs had gehaald. Hij werd er ondergronds mijnwerker. Piet en Tina hadden al een huis gehuurd van de mijn en Jan en Dien trokken erbij in. Toen in het gezin van Piet en Tina op 6 febr 1955 Dominic werd geboren werd het tijd dat Jan en Dien over een eigen huis (van de mijn) konden beschikken. Op 30 mei 1955 kreeg Hendrika een broertje, Frank, genoemd naar opa Franske van den Eerenbeemt, de vader van Dien. Van oktober 1954 tot april 1958 werkte Jan in de mijn. Tijdens de weekends hadden ze vaak rondgekeken naar te koop staande boerderijen en eindelijk hadden ze genoeg gespaard voor een aanbetaling. Het grote avontuur om hun droom waar te maken kon beginnen. Tijdens de oorlog waren Jan en Dien adolescenten maar hadden moeten handelen als volwassenen. Hun puberteit moesten ze overslaan en problemen geheel op eigen kracht zien op te lossen. Dien wist en kon alles wat tot het huishouden

op een boerderij behoorde en Jan was boerenknecht, zaaier, tractorchauffeur, ontwerper, architect, bouwer, onderaannemer, loodgieter, timmerman, elektricien, schilder, investeerder, accountant, monteur etc. Die eigenschappen hielpen hen bij het bedrijf maar ook bij het zoeken van de juiste opleidingen van hun kinderen. Frank nam met zijn vrouw Ivy eind 70er jaren de boerderij over. Hun zoon Jonathan en kleinzoon Damian lijken de vervulling van de bijbelse professie die vaak gehoord wordt bij huwelijken: “We hopen dat je de kinderen zult zien van de kinderen van jouw kinderen”. Hendrika ging na de highschool naar de universiteit en werd gegradueerd lerares. Met Randy, de groen-expert, vormt zij een stel dat een ideale mix is van een stedelijke en landelijke cultuur in het hart van Toronto. Hun zoon Gabriel heeft laten weten dat hij wel naar Timmins zou willen vertrekken als hij er een goede baan zou kunnen vinden. Harrie denkt dat Gabriel’s Haasen- bloed hem voor de rust van Timmins doet verkiezen boven de drukte van Toronto.

Harrie heeft zijn verhaal uiteraard persoonlijker gekleurd en uitvoeriger verteld dan hier is weergegeven. Niet in de laatste plaats heeft hij zijn broers en zus met hun families geprezen om hun ondernemingslust, bedankt voor hun goede voorbeeld en gefeliciteerd met de bereikte mijlpalen. We zijn het graag eens met zijn advies: COUNT YOUR BLESSINGS.

VRIENDEN VAN HEEMKUNDEKRING DE VONDER

Acfis Business Centrum, Ter Hofstadlaan 75, Someren
Hr. en Mevr. van Acker, Hombroeckstraat 1, Asten
Hr. en Mevr. J. Brens - van Horssen, De Loo 4, Ommel
Electro Technisch Buro Willem Bos, Trasweg 5, Someren-Eind
Bouw-Timmerbedrijf Cortooms-Verberne, Molenakkers 5, Asten
Fysiotherapie Campanula (Theo Lankhorst), Floralaan 22, Asten
Gianotten Adviesburo, Witvrouwenbergweg 8h, Someren.
Wil Hoebergen, Belastingadviesgroep Asten, Julianastraat 2, Asten
Isobouw Systems BV, Kanaalstraat 107, Someren.
Van Kaam Netwerk Notarissen, Postbus 111, Someren
Notaris Kessels, Wilhelminastraat 30-32, Asten
Larco Conserven Someren BV, Industrielaan 10, Someren..
Leenen Someren Beheer BV, Dr. Einattenlaan 28, 5711AW Someren
Garage Linden, Ter Hofstadlaan 140, Someren.
Beheermij van der Loo, Markt 10, Asten. (Postbus 13, 5720 AA)
Wijnen Bouw en Service BV, Dorser 2, Someren
Frank van Stekelenburg Assurantiën, Hofstraat 25, Asten
Makelaardij Strijbosch, Hofstraat 24, Asten
Hr. en Mevr. de Wit, Spielheuvelplein 4, Someren
Mevr. Wijnen, Spielheuvelstraat 41, Someren
Hr. en Mevr. v.d. Zanden, Jan v.d. Diesduncstraat 17, Asten

Dankzij de Vrienden en donaties van het Van der Loo Fonds, Rabobank Peelland en ONA heeft de Heemkundekring interessante projecten kunnen uitvoeren.

Vrienden van de Heemkundekring maken onze activiteiten mogelijk.
Hebt u interesse ? Info: bestuur Heemkundekring De Vonder